

**ТАТАР ТЕЛЕННЭН
ЯҢА ФОРМАДА ДӘҮЛӘТ
(ЙОМГАКЛАУ)
АТТЕСТАЦИЯСЕ**

АҢЛАТМА ҺӘМ КҮРСӘТМӘЛӘР

ТАТАР ТЕЛЕННЭН ДЙА 3 төркемдә үткәрелә

- татар телендә гомуми белем бирү мәктәпләре укучылары өчен (1 төркем);
- рус телендә гомуми белем бирү мәктәпләренең татар төркемнәрендәге укучылар өчен (2 төркем);
- **рус телендә гомуми белем бирү мәктәпләренең рус төркемнәрендәге укучылары өчен (3 төркем).**

Биремнэрнең бүленеше

	1нче төркем	2 нче төркем	3 нче төркем	
			В1-В2, А1-А6 (тыңлап аңлау күнекмәләрен тикшерә)	Беренче бүлек
Беренче бүлек	С 1. Тыңланган текстның эчтәлеген язу (изложение – 70 сүз)	А1-А11 (сайлап алу тестлары)	А7-А17, В3 – укылган текстка нигезләнеп, тест эшләү	Икенче бүлек
Икенче бүлек	А1-А7 (сайлап алу тесты) һәм В1-В9 (кыскача җавап язу) биремнәре	В1-В12 (кыскача җавап язу) биремнәре	В4-В15 (кыскача җавап язу) биремнәре	Өченче бүлек
Өченче бүлек	С2 . Текстка нигезләнеп, сочинение язу (70 сүз)	С1. Текстка нигезләнеп, сочинение язу (100 сүз)	С1 – шәхси хат язу (70-80 сүз); С2 - ситуациягә караган 5 реплика язу	Дүртенче бүлек

Балларның билгегә күчү шкаласы

	«2» ле	«3»ле	«4»ле	«5»ле
1нче төркем	0-17	18-27	28-36, шуларның кимендә 4се ГК1-ГК-4 критерийлары буенча	37-42, шуларның кимендә бсы ГК1-ГК-4 критерийлары буенча
2нче төркем	0-17	18-27	28-36, шуларның кимендә 4се ГК1-ГК-4 критерийлары буенча	37-42, шуларның кимендә б сы ГК1-ГК-4 критерийлары буенча
3нче төркем	0-15	16-24	25-34	35-44

Эшне башкару вакыты

- татар телендә гомуми белем бирү мәктәпләре укучылары өчен – 240 минут;
- рус телендә гомуми белем бирү мәктәпләренең татар төркемнәрендәге укучылар өчен – 240 минут;
- **рус телендә гомуми белем бирү мәктәпләренең рус төркемнәрендәге укучылары өчен – 150 минут.**

Бланк үрнәкләре

ГОСУДАРСТВЕННАЯ (ИТОГОВАЯ) АТТЕСТАЦИЯ ВЫПУСКНИКОВ 9-Х КЛАССОВ - 2013

Бланк ответов №1 Дата проведения (ДД-ММ-ГГ) - -

Регион Код образовательного учреждения Класс Номер Буква Код пункта проведения Номер аудитории Номер варианта

Код предмета Название предмета С переводной пишущей государственной (итоговой) аттестацией совпадают С и С1. Сопоставление номеров КИМ на бланке с уникальным номером КИМ производится. Номер КИМ

23 ТАТАРСК

Заполнять по следующему образцу: АББВГДЕЖЖЗИЙКЛМНОПРСТУУФХЦЧШЩЫЬЭЮЯ1234567890 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ,.

ВНИМАНИЕ! Все бланки и листы с контрольными измерительными материалами рассматриваются в комплекте.

Сведения об участии государственной (итоговой) аттестации выпускников 9 классов

Фамилия

Имя

Отчество (при наличии)

Документ Серия Номер Пол Ж М

Ответы на задания с выбором ответа

Образец написания метки **ЗАПРЕЩЕНЫ** исправления в области ответов. Будьте аккуратны. Случайный штрих внутри квадрата может быть воспринят как метка.

Номер варианта ответа	Номер КИМ <input type="text"/>																
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15	A16	A17
1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Результаты выполнения заданий с ответом в краткой форме

B1	<input type="text"/>	B9	<input type="text"/>
B2	<input type="text"/>	B10	<input type="text"/>
B3	<input type="text"/>	B11	<input type="text"/>
B4	<input type="text"/>	B12	<input type="text"/>
B5	<input type="text"/>	B13	<input type="text"/>
B6	<input type="text"/>	B14	<input type="text"/>
B7	<input type="text"/>	B15	<input type="text"/>
B8	<input type="text"/>		

Замена ошибочных ответов на задания с ответом в краткой форме

V <input type="text"/> - <input type="text"/>	A ☐ ☐ ☐ ☐ A ☐ ☐ ☐ ☐
V <input type="text"/> - <input type="text"/>	A ☐ ☐ ☐ ☐ A ☐ ☐ ☐ ☐

Замена ошибочных ответов на задания с выбором ответа

1 2 3 4	1 2 3 4
A ☐ ☐ ☐ ☐	A ☐ ☐ ☐ ☐
A ☐ ☐ ☐ ☐	A ☐ ☐ ☐ ☐

Заполняется экспертом

Результаты проверки выполнения заданий с развернутым ответом

K1 ; K2 ; K3 ; K4 ;

Резерв-1 Резерв-2 Номер варианта

ГОСУДАРСТВЕННАЯ (ИТОГОВАЯ) АТТЕСТАЦИЯ ВЫПУСКНИКОВ 9-Х КЛАССОВ - 2013

Бланк ответов №2 Лист № Резерв-3

Регион Код предмета Название предмета Номер варианта

Перепишите значения полей "регион", "код предмета", "название предмета", "номер варианта", "номер КИМ" из Бланка ответов №1.

Отвечая на задания типа С, пишите аккуратно и разборливо, соблюдая разметку страницы. Не забудьте указать номер задания, на которое Вы отвечаете, например, С1. Условия задания переписывать не нужно.

ВНИМАНИЕ! Все бланки и листы с контрольными измерительными материалами рассматриваются в комплекте.

При недостатке места для ответа используйте оборотную сторону бланка.

А һәм В өлешендәге биремнәр турында мәгълүмат

- Барлык биремнәрнең дә дәрәҗәс җаваплары 1 балл белән бәяләнә;
- Биремнәрнең саны төрле;
- Кыскача җавап язуга караган биремнәрдә җаваплар сан яки сүз, сүзтезмә белән языла;
- Биремнәр әзер җаваплар буенча тикшерелә

С өлөшө биремнәре турында

- С биремнәре төрлө:
  - изложение
  - сочинение
  - **шәхси хат**
  - **ситуацияләргә караган репликалар**
- С биремнәре махсус критерийлар буенча тикшерелә.

ДҖА эшлэрен тикшерү

- Эшнең А һәм В биремнэре компьютер яки экспертлар тарафыннан эзер жаваплар буенча тикшерелә;
- С биремнэрен экспертлар тикшерә

С биремен тикшерү критерийлары турында

- С биремнәре текстның эчтәлегенә бәйле критерийлар һәм укучының грамоталылыгын бәяләгән критерийларга нигезләнеп тикшерелә.
- Һәр критерий буенча балл куела, соңыннан аларның суммасы чыгарыла.

Изложение

- Текст 2 тапкыр укыла;
- укучыдан микротемаларны (мәгънәви кисәкләрне) аерып чыгару сорала;
- укучының эше изложениенең эчтәлегенә, башлангыч текстны жыйнакландыру, язманың бөтенлегенә, бәйләнешле сөйләм, аның эзлеклелегенә һәм грамоталылыкны билгеләү критерийларына нигезләнеп тикшерелә.

Сочинение

- Текстның мәгънәсен аңлау, дәлил-мисалларның булуы, язманың мәгънәви бөтенлеге, сөйләм бәйләнешлелеге, язу эзлеклелеге, эшнең композицион төзеклеге һәм укучының грамоталылыгын бәяләү критерийлары буенча бәяләнә.
- С2К2-С2К4 критерийлары буенча 9 балл алырга мөмкин.
- Грамоталылыкны билгеләү критерийлары төрле.

Шәхси хат

- Бирелгән темага карата, сорауларга җавап биреп, дуска хат язуны сорый.
- Бирем коммуникатив бурычны үтәү, текстны оештыру, текстның лексик-грамматик төзелеше һәм грамоталылыкны билгеләү критерийлары буенча тикшерелә.

Дәлил өчен аргументлар

1. Логик аргумент
  - Фактлар
  - Фәнни нәтижәләр (гипотеза, теория...)
  - Статистика
  - Табигать законнары
  - Документлар
2. Иллюстратив аргументлар
  - Булган хәл
  - Өдәби әсәрдән алынган мисал
  - Булырга мөмкин булган (фарази) хәл
3. Авторитетка сылтама
  - Күренекле кеше фикере
  - Цитата

Грамматик хаталар

- Хаталы сүзтезмө (өч балалар)
- Сүз төркемнәрен дөрес ясый/ төрлөндөрө белмәү (*шатлы, буның...*)
- Жөмлөләрне дөрес төземәү
- Туры сөйләмне дөрес кулланмау
- Жөмлө чикләрен дөрес билгеләмәү

Сөйләм ситуациясенә караган репликаны язу

- Укучыга 5 ситуация тәкъдим ителә.
- Һәр ситуация язылган репликаның эчтәлегенә һәм грамоталылык критерийлары буенча тикшерелә.

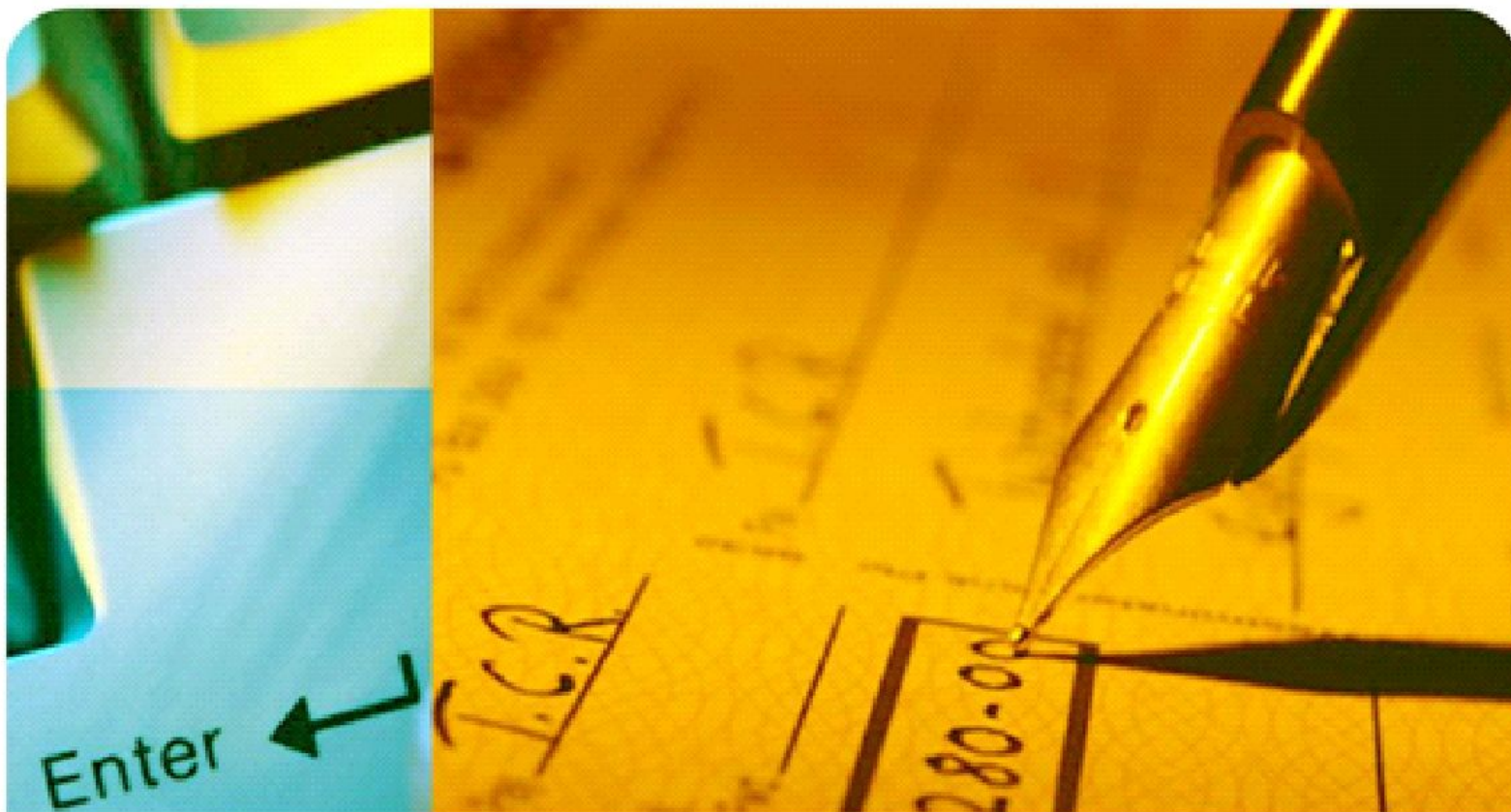

Сөйләм хаталары

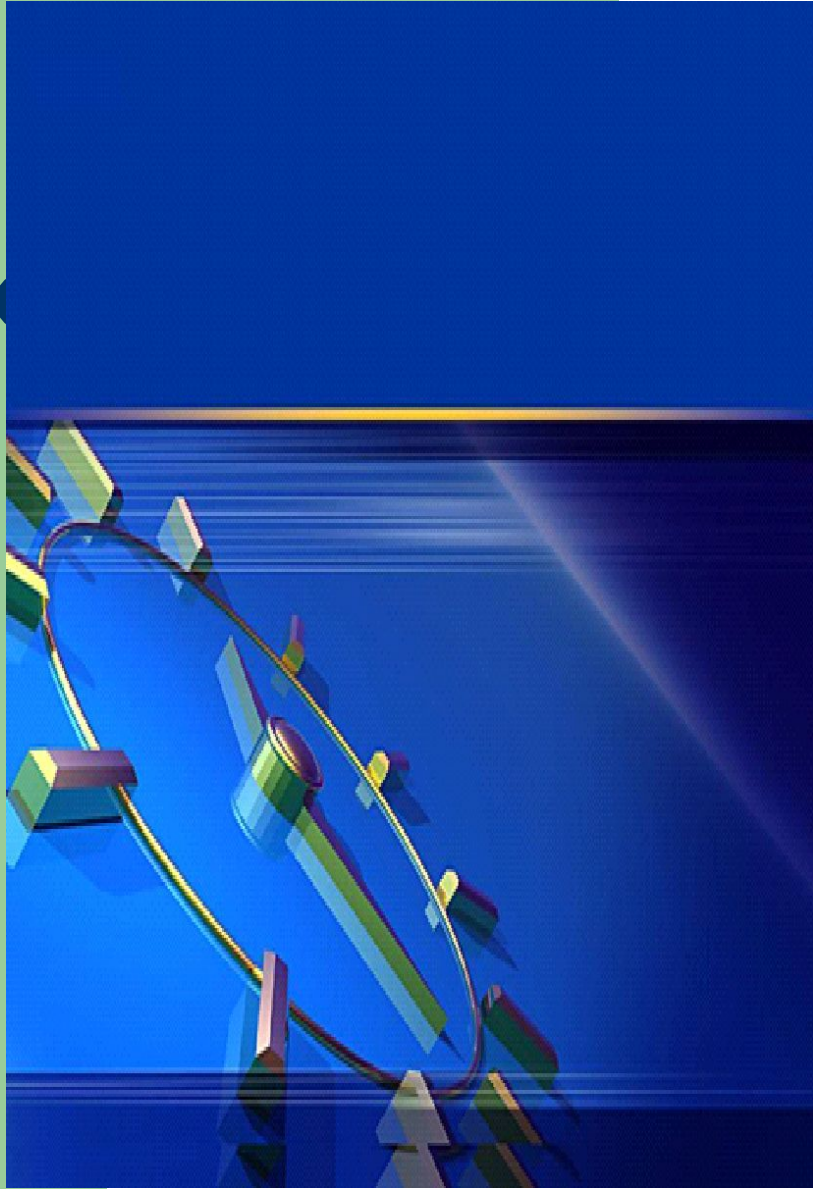
- Сүзләрнең мәгънәсен аңламыйча куллану
- Синонимнарны, фразеологизмнарны дөрес кулланмау
- Гади сөйләм сүзләрен урынсыз куллану
- Плеоназм (артык сүз куллану)
- Тамырдаш сүзләрне янәшә куллану
- Синтаксик бөтеннәрнең ярлылыгы.

Өстәмәләр

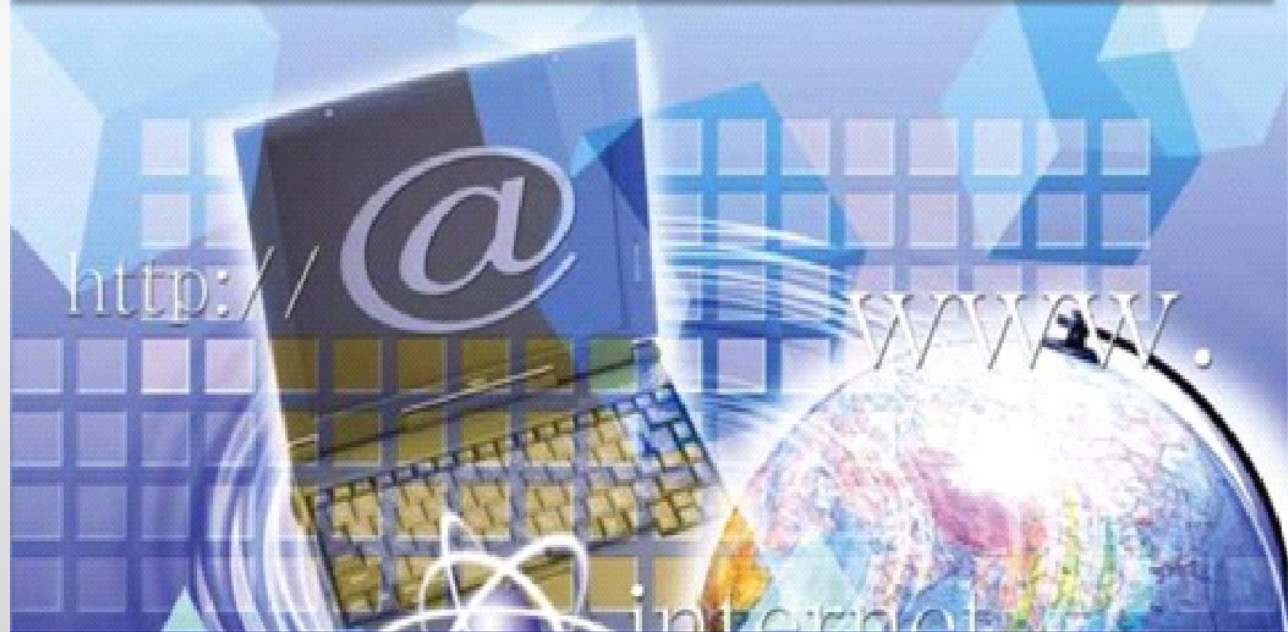
- Грамоталылыкны бәяләү вакытында укучы язмасының күләме искә алына.
- Язма норма күләмнең яртысыннан кимрәк булса, 0 балл куела, эш үтәлмәгән булып санала.
- Язманың норманың яртысын тәшкил итсә, максималь балл – 1 генә була ала.

Хат үрнәкләре

Интернет чыганаclarы

Сорауларыгыз бармы?